

RAN-1801130501030001 / 2501005701030001
M.A. (Semester-I) Examination March - 2026
Foundation and Expansion of East India
Company Rule in India (1757 to 1858 A.D.) (Paper - III)
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book. (2) પ્રશ્ન નંબર એક ફરજિયાત છે. Question number one is compulsory. (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે. The digit to the right indicates the marks of the question.	Seat No.: Student's Signature
---	--

- પ્ર-1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈ પણ પાંચ) 10**
- 1) ક્યારે અને કઈ લડાઈમાં વિજય મેળવીને લોર્ડ ક્લાઈવે ભારતમાં બ્રિટિશ સત્તાનો પાયો નાખ્યો?
 - 2) કયા સમયમાં રણજીતસિંહે કોની સાથે ત્રિપક્ષીય કરાર કર્યા?
 - 3) દ્વિતીય મૈસુર વિગ્રહ કયા સમયમા થયો?
 - 4) પ્રથમ શીખ વિગ્રહ ની મુખ્ય બે લડાઈ જણાવો.
 - 5) પ્રથમ અફઘાન યુદ્ધ અંતે કઈ સંધિ કરવામાં આવી?
 - 6) લોડ ડેલહાઉસી ની બિરુદો અને વર્ષાસનોની નાબૂદી નીતિનો પ્રથમ શિકાર કોણ બન્યું?
 - 7) મુંબઈ પ્રાંતમાં રૈયતવારી પ્રથા દાખલ કરવાનો યશ કયા ગવર્નરના કાળે જાય છે?
- પ્ર-2. મુઘલ તંત્રનું વિઘટન અને તેની સમાજ ઉપર અસર વર્ણવો. 13**
- અથવા**
- પ્ર-2. બીજા અંગ્રેજ મરાઠા વિગ્રહના કારણો બનાવો અને સંધિની ચર્ચા કરો.**
- પ્ર-3. પ્રથમ બર્મા વિગ્રહના કારણો અને પરિણામોની ચર્ચા કરો. 13**
- અથવા**
- પ્ર-3. ખાલસા નીતિના હેતુઓ જણાવી દત્તક પુત્રની મનાઈ કરીને ખાલસા કરેલા રાજ્યોનો ખ્યાલ આપી ખાલસા નીતિના પરિણામો ચર્ચો.**
- પ્ર-4. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) 14**
- 1) પ્રથમ કર્ણાટક વિગ્રહ.
 - 2) રણજીતસિંહના પતનના કારણો.
 - 3) અફઘાન યુદ્ધના પરિણામો અને અસરો.
 - 4) કાયમી જમાબંધી પદ્ધતિ.

ENGLISH VERSION

- Q-1. Answer the following questions briefly. (Any five) 10**
- 1) When and in which battle did Lord Clive lay the foundation of British rule in India by winning victory?
 - 2) During which period did Ranjit Singh sign a tripartite agreement with whom?
 - 3) When did the Second Mysore War take place?
 - 4) First, mention the two main battles of the Sikh War?
 - 5) What treaty was signed at the end of the First Afghan War?
 - 6) Who became the first victim of Lord Dalhousie's policy of abolishing titles and annuities?
 - 7) Which governor is credited with introducing the Ryotwari system in the Bombay province ?
- Q-2. Describe the collapse of the Mughal Empire and its impact on society. 13**
- OR**
- Q-2. Enumerate the reasons for the Second Anglo-Maratha War and discuss the treaty. 13**
- Q-3. Discuss the causes and consequences of the First Burma War. 13**
- OR**
- Q-3. Explain the objectives of the Khalsa policy, give an idea of the states that were made Khalsa by prohibiting adopted sons, and discuss the results of the Khalsa policy.**
- Q-4. Write Short Notes. (Any two) 14**
- 1) First Karnataka War.
 - 2) Causes of the fall of Ranjit Singh.
 - 3) Results and effects of the Afghan War.
 - (4) Permanent Jamabandhi system.
-